

סמסטר א, תשע"ז
יום ב' 12:00-14:00
מספר קורס: 1041.4286.01

אוניברסיטת תל אביב
הפקולטה למדעי החברה
החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה

תאוריות סוציולוגיות מתקדמות באירגונים לתלמידי מוסמך

פרופ' אלכסנדרה קלב
שעת קבלה: יום שני 09:00
היקף הקורס: שתי ש"ס

הקורס יסקור תאוריות אירגוניות ותהליכים חברתיים הקשורים לארגונים תוך כדי דיון כיתתי המדגיש הן יכולת הבנת התאוריות לשיטתן והן יכולת ניתוח ביקורתי. הדיונים ינועו בין מקורות היסטוריים לתהליכים בני זמננו ויאירו נקודות רצף ושינוי. למרות שאין שיעור מסוים המוקדש לאי שיוויון, סוגיה חברתית זו – על פניה הרבות - תעבור כחוט השני בכל הדיונים. השיעורים מתובלים בדיונים רבים אשר הינם חלק אינטגרלי מתהליך ומחומר הלימוד.

חובות הסטודנט/ית:

- קריאת כל הפרטים המופיעים כחובה ברשימת הקריאה לפני השיעורים. אנא הקפידו להתעדכן באתר הקורס למקרה של שינויים בתוכנית הקריאה משבוע לשבוע.
- השתתפות בשיעורים ובדיוני הכיתה
- הגשת 6 דוחו"ת קריאה בני עמוד 1-1.5 (פונט דוד 12, רווח 1.5). את הד"ח יש לשלוח במייל עד השעה שש (18:00) ביום ראשון, לפני השיעור המתייחס לפריט הקריאה. יש לציין בשם הקובץ את שם המגישה ומספר השבוע אליו מתייחס הדו"ח. הדוחות מהווים 35% מציון הקורס.

כל דו"ח יתייחס לאחת מהקריאות השבועיות ויענה על השאלות הבאות:

1. מהי הטענה המרכזית של המאמר שקראת?
2. כיצד מוכיח המאמר את הטענה המרכזית?
3. מהו ההיבט במאמר שמצאת הכי מעניין, ומדוע?
4. מהו ההיבט במאמר שמצאת הכי פחות משכנע ומדוע?
5. תארו/י בקצרה פרוייקט מחקרי הנשען על המאמר.

מטלת הסיום תהיה במתכונת של עבודת בית. העבודה תינתן ביום האחרון ללימודים בסמסטר א' ותוגש ביום האחרון של תקופת הבחינות למזכירות החוג לסוציולוגיה ואנתרופולוגיה (קומה 6 בניין נפטלי). אין להגיש עבודות במייל.

תוכנית קריאה

ככל תכנית, גם זו הינה בסיס לשינויים

שבוע 1: הכרות

שבוע 2: צמיחת האירגון והניהול

שנהב, יהודה. 1995. מכונת האירגון: חשיבה ביקורתית ביסודות תורת הניהול. תל אביב: שוקן. עמודים: 43-140

שבוע 3-6: פרדיגמות מרכזיות בחשיבה הניהולית

שבוע 3-4: ביורוקרטיה – הרהורים/עירעורים על המודל האידיאלי

וובר, מרכס. "ביורוקרטיה", אצל ליסיק משה (עורך) סוגיות בסוציולוגיה – מבנה וריבוד. תל אביב: עם עובד. (זמין גם באנגלית)

Perrow, Charles. 1986. Complex Organizations: A Critical Essay. New York: McGraw-Hill. Chapter 1.

Rothschild-Whitt, Joyce. 1979. "The Collectivist Organization: An Alternative to Rational-Bureaucratic Models." American Sociological Review 44:509-527

Biggart, Nicole Woolsey. 1990. Charismatic Capitalism: Direct Selling Organizations in America. Chicago: University of Chicago Press. Chapters 1 and either 2, 5, or 6.

גבאי, נ. וי. שנהב (1999) "ארוס ואינסטרומנטליות – סוציולוגיה של ועדות חקירה ממלכתיות", סוציולוגיה ישראלית 1, עמ' 241-275.

שבוע 5: הניהול המדעי: דה פוליטיזציה ושליטה

Taylor, Frederick W. 1981 [1911]. "Scientific Management." Pp. 54-66 in The Sociology of Organizations: Basic Studies. Second Edition. Edited by Oscar Grusky and George A. Miller. New York: Free Press.

אדוארדס ריצ'רד ס'. 1984. "דרכי שליטה בתהליך העבודה – ניתוח היסטורי". עמודים 109-141 בתוך Frank Fischer and Carmen Sirianni (eds.) Critical Studies in Organizations and Bureaucracy. PA: Temple University Press (פרק 13 במקראה של האוניברסיטה הפתוחה: סוציולוגיה של אירגונים)

Perlow, Leslie A. 1998. "Boundary Control: The Social Ordering of Work and Family Time in a High-Tech Corporation." Administrative Science Quarterly 43:328-357.

שבוע 6: התפנית הנורמטיבית – שיתופיות ספונטנית?

Mayo, Elton. 1984 [1949]. "Hawthorne and the Western Electric Company." Pp. 279-292 in Organization Theory: Selected Readings. Second Edition. Edited by D.S. Pugh. New York: Penguin.

Kyle, Bruce and Chris Nyland, 2011. Elton Mayo and the Deification of Human Relations. Organization Studies 32(3):383-405.

פרנקל, מיכל. 2005. "השפעת יחסי כוחות פוליטיים פנימיים על אופן אימוצם של רעיונות ניהול מיובאים" Organizations 12:275-301. (פרק 2 במקראה של האוניברסיטה הפתוחה) (זמין גם באנגלית)

Further Reading:

Barley, Stephen R. and Gideon Kunda. 1992. "Design and Devotion: Surges of Rational and Normative Ideologies of Control in Managerial Discourse." Administrative Science Quarterly 37:363-399.

שבועות 7-10: פרדיגמות מרכזיות בחקר אירגונים

שבוע 7-8: ניתוח מוסדי של התופעה האירגונית

Selznick, Philip. 1948. "Foundations of the Theory of Organization." American Sociological Review 13:25-35.

Zald, Mayer N., and Patricia Denton. 1963. "From Evangelism to General Service: The Transformation of the YMCA." Administrative Science Quarterly, 8: 214-234.

Kelly, Erin, and Frank Dobbin. 1998. "How Affirmative Action Became Diversity Management: Employer Response to Antidiscrimination Law, 1961-1996". American Behavioral Scientist 41:960-984

מאיר ג'ון ובריאן רואן. 1977. "אירגונים ממוסדים – המבנה הפורמלי כמיתוס וטקס". American Sociological Review 83:340-363 (זמין גם באנגלית)

דימאג'יו פאול ג' וולטר ו' פאואל. 1983. "שיבה אל כלוב הברזל: איזומורפיות מוסדית ורציונליות קיבוצית בשדות אירגוניים" American Sociological Review 48:147-160. (זמין גם באנגלית)

Mundlak Guy and Nataly Weiman "Due Process in Dismissals: An Empirical Study of Law in Organizations" Law, Society and Culture – Procedures (forthcoming 2014) [Hebrew] בעברית

Zilber Tammar B. 2002. Institutionalization as an Interplay between Actions, Meanings, and Actors: The Case of a Rape Crisis Center in Israel. The Academy of Management Journal 45(1):234-254.

שבוע 9: ניתוח אקולוגי

Stinchcombe, Arthur. 1965. Pages 142-169 of "Social Structure and Organizations." In Handbook of Organizations. Edited by James March. Chicago: Rand McNally.

Minkoff, Debra C. 1997. "The Sequencing of Social Movements." American Sociological Review 62:779-799.

שבוע 9: כח ותלות במשאבים

Pfeffer, Jeffrey, and Gerald R. Salancik. 1978. The External Control of Organizations: A Resource Dependence Perspective. New York: Harper and Row. Chapters 2 and 3, pages 23-61

Walker Edward T. and John D. McCarthy 2010. Legitimacy, Strategy, and Resources in the Survival of Community-Based Organizations. Social Problems 57(3): 315-340.

שבוע 10: רשתות, כוח ויצירתיות

Burt, Ronald. 2004. "Structural Holes and Good Ideas," American Journal of Sociology 110: 349-399.

Reagans, Ray E., Ezra W. Zuckerman, and Bill McEvily. 2004. "How to Make the Team: Social Networks vs. Demography as Criteria for Designing Effective Projects in a Contract R&D Firm." Administrative Science Quarterly 49: 101-133

שבוע 11: פוסט ביורוקרטיה ואחריות חברתית

פרקים 19, 18, 21 במקראה של האוניברסיטה הפתוחה:
סמית, ויקי. 1997. "דרכים חדשות לארגון העבודה" Annual Review of Sociology 23:315-339. (זמין גם באנגלית).

פילק, דני. 2004. "ישראל מודל 2000: פוסט פורדיזם נאו ליברלי". עמודים 34-56 בתוך דני פילק ואורי רם (עורכים) שלטון ההון: החברה הישראלית בעידן הגלובלי. הוצאת הקיבוץ המאוחד.

שמיר, רונן. 2007. "שוק פרטי ולחץ ציבורי: על עיצוב מושג האחריות החברתית של תאגידים". עמודים 237-258 בתוך חנה הרצוג ואחרים (עורכים) דרות, מרחבים, זהויות. מכון ואן ליר והקיבוץ המאוחד.

Further Reading:

Brammer Stephen, Gregory Jackson and Dirk Matten 2012. Corporate Social Responsibility and Institutional Theory: New Perspectives on Private Governance. Socio-Economic Review 10 (1): 3-28.

שבוע 12: ארגונים וגלובליזציה

לביא נועה. 2006. "תופרים גלובליזציה" תאוריה וביקורת 29: 103-124

Guler, I., M. F. Guillen, et al. (2002). "Global competition, institutions, and the diffusion of organizational practices: The international spread of ISO 9000 quality certificates." Administrative Science Quarterly 47(2): 207-232.

Ailon-Souday, G. and G. Kunda (2003). "The local selves of global workers: The social construction of national identity in the face of organizational globalization." Organization Studies 24(7): 1073-1096.

שבוע 13: אירגונים ותנועות חברתיות

Walker Edwards T. 2010 Industry-Driven Activism. Contexts 9(2): 44-49.

Hwang, H., & Powell, W. W. (2009). The Rationalization of Charity: The influences of Professionalism in the Nonprofit Sector. Administrative Science Quarterly, 54, 268-298.

van Bommel Koen and André Spicer. 2012. Hail the Snail: Hegemonic Struggles in the Slow Food Movement Organization Studies 32(12): 1717-1744

Further Reading:

Walker Edwards T. 2012. Social Movements, Organizations, and Fields: A Decade of Theoretical Integration. Contemporary Sociology 41(5): 576-587.

Gerald F. Davis, Doug McAdam, W. Richard Scott, Mayer N. Zald (editors). 2005) Social Movements and Organization Theory. Cambridge University Press. Pages 4-40.

Edelman Lauren B., Gwendolyn Leachman and Doug McAdam. 2010 On Law, Organizations, and Social Movements. Annual Review of Law and Social Sciences 6: 653-685.

